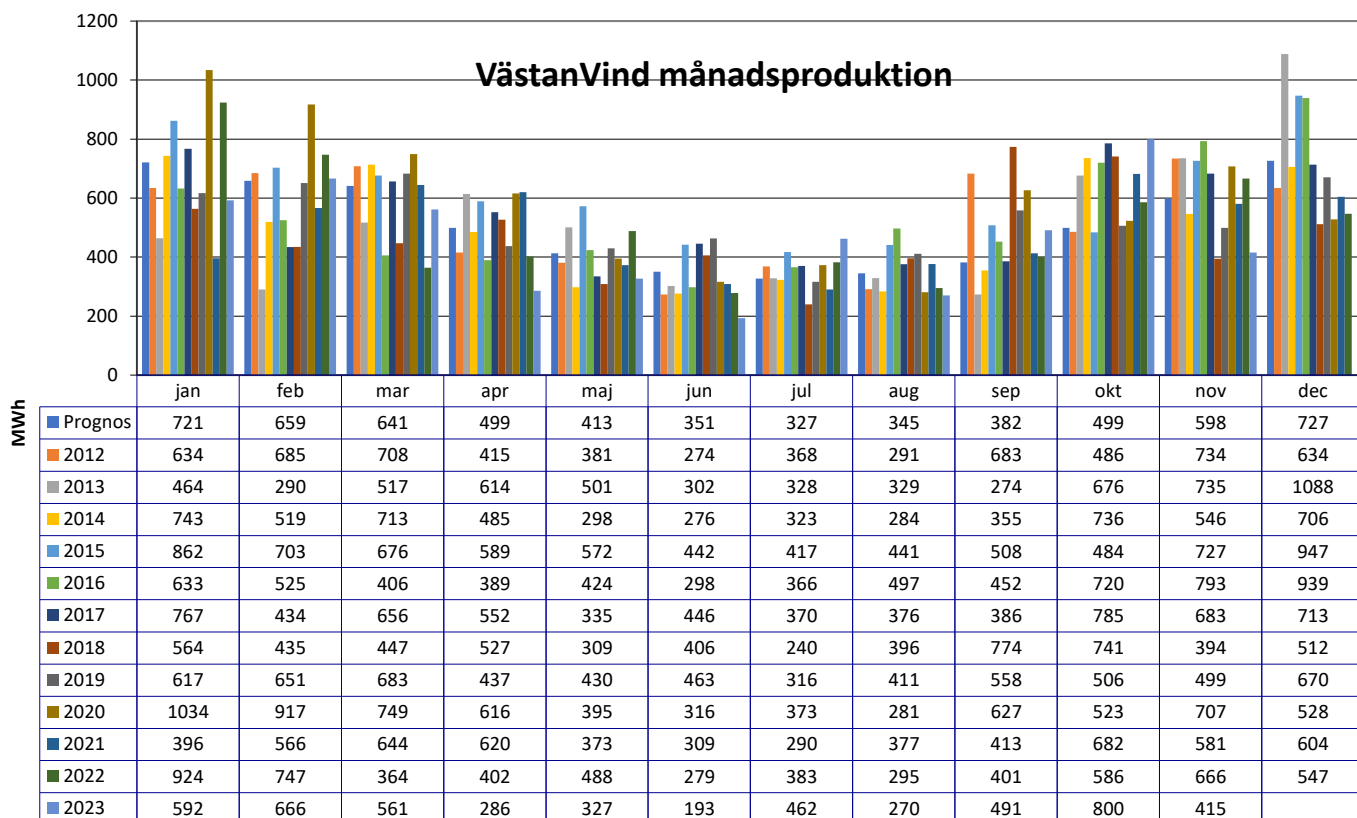

Blandat höstväder

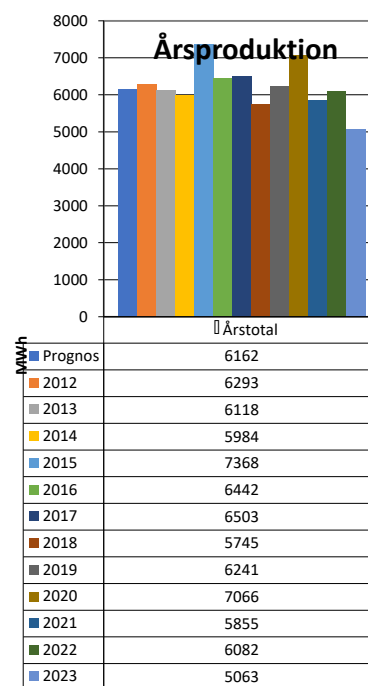
Oktober var en blåsig månad med produktion mycket över prognos även om verket stod still några timmar i övergången till november på grund av nedisning. Under november producerade Elvy mindre än förväntat. Årsproduktion till och med november ligger en bit under prognosen för helåret. Tillgängligheten har varit god för verket båda månaderna.

Diagrammet visar månadsproduktionen för ELVY i Vindpark Töftedalsfjället. De första blåa staplarna visar den prognosticerade produktionen och de gråblå staplarna visar produktionsutfallet för 2023. Övriga staplar visar utfallet för tidigare år.

Antal medlemmar nov

726 st

Skicka gärna vidare nyhetsbrevet till intresserade.

Tankar från styrelsen

Året 2023 är snart till ända och jämfört med året innan har energipriserna blivit lägre och stabilare.

Några medlemmar har hört av sig om att priset på komplementselen har legat under priset på andelselen i september (32,52 öre /kWh) och oktober (42,93 öre/kWh) jämfört med andelselen på 40 öre i september och 44 öre i oktober för elområde tre. För jan – mars var komplementselen däremot dubbelt så hög som andelselen.

Man måste tänka på att VästanVinds pris är ett fastpris/ kvartal. Man får jämföra med vilket fastpris man kan få hos andra elhandelsbolag och där ligger Göteborg Energi på 99,20 för ett ettårsavtal. Vid varje kvartals slut görs en utvärdering för att se om vi ska höja eller sänka priset för kommande kvartal.

Det är föreningens kostnader som styr prissättningen och just nu är den absoluta självkostnaden 40 öre/ kWh vilket vi inte kommer under. Ökade kostnader därutöver som vindförhållanden och användarprofil ger lite olika påslag mellan kvartalen. I självkostnaden ligger också avsättning till framtida investeringar vilket kommer medlemmarna till godo.

Landbaserad vindkraft är fortfarande det billigaste produktionsalternativet för el och du som medlem är delägareägare i verket vilket gör att inga särskilda vinster tas ut.

Med denna förklaring av prissättningen vill styrelsen önska alla delägare/ medlemmar en God Jul och ett Gott Nytt År.

VästanVinds styrelse genom Tomas Österlund, ordförande

God Jul & Gott Nytt
År
önskar
VästanVinds styrelse

Sol och vind över 70 procent av global elproduktion år 2050

Internationella energioorganet IEA förväntar att sol- och vindkraft ökar sin andel av den globala elproduktionen från 12 till över 70 procent år 2050. Det framgår av IEA:s nya rapport om hur världen kan klara målet om att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader.

Rapporten Net Zero Roadmap, A Global Pathway to Keep the 1.5 °C Goal in Reach från IEA anger elektrifieringen som nyckelfaktor för att minska utsläppen av växthusgaser. Den globala elproduktionen förväntas öka med 165 procent, från 29 000 terawattimmar (TWh) år 2022 till 77 000 TWh år 2050.

IEA anger att elproduktion från sol- och vindkraft förväntas öka från 12 procent av den globala elproduktionen år 2022 till 40 procent år 2030 och över 70 procent år 2050.

Solkraft ökar mest: från 1 300 TWh år 2022, till 8 200 TWh år 2030 och till 31 200 TWh år 2050. Solkraftens andel av världens samlade elproduktion ökar från 4 till 41 procent under perioden 2022 till 2050.

Vindkraften ökar näst mest: från 2 100 TWh år 2022, till 7 100 TWh år 2030 och till 23 400 TWh år 2050. Vindkraftens andel av världens samlade elproduktion ökar från 7 till 31 procent mellan 2022 och 2050.

Kärnkraften ökar också i absoluta tal: från 2 700 TWh år 2022, till 3 900 TWh år 2030 och till 6 000 TWh år 2050. Samtidigt minskar kärnkraftens andel av världens samlade elproduktion från 9 till 8 procent mellan 2022 och 2050.

IEA förväntar att EU-ländernas elproduktion från sol- och vindkraft ökar sin andel från drygt 20 procent år 2022 till över 50 procent år 2030.

Svensk Vindenergi, 26 september 2023

Inget land producerar tillräckligt snabbt förnybar energi för att kunna undvika global uppvärmning på 1,5°C eller till och med 2°C

Produktionen av förnybar energi ökar varje år. Men efter att ha analyserat tillväxttakten för vind- och solkraft i 60 länder, drar forskare vid Chalmers tekniska högskola och Lunds universitet i Sverige och Central European University i Wien, Österrike, slutsatsen att praktiskt taget inget land rör sig tillräckligt snabbt för att undvika global uppvärmning på 1,5°C eller till och med 2°C.

- Detta är första gången som den maximala tillväxttakten i enskilda länder har mätts exakt, och det visar den enorma omfattningen av utmaningen att ersätta traditionella energikällor med förnybara energikällor, såväl som behovet av att utforska olika tekniker och scenarier, säger Jessica Jewell, docent i energiomvandlingar vid Chalmers tekniska högskola.

Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) har identifierat energiscenarier som är kompatibla med att hålla den globala uppvärmningen under 1,5°C eller 2°C. De flesta av dessa scenarier föreställer sig en mycket snabb tillväxt av förnybar el: i genomsnitt cirka 1,4 procent av den totala globala elförsörjningen per år för både vind- och solkraft och över 3 procent i mer ambitiösa solenergiscenarier.

Men forskarnas nya rön visar att det hittills bara varit möjligt för ett fåtal länder att uppnå en så snabb tillväxt.

Att mäta och förutsäga tillväxten av ny teknik som förnybar energi är svårt, eftersom de inte växer linjärt. I stället följer tillväxten vanligtvis en så kallad S-kurva -- till en början accelererar den exponentiellt, stabiliseras sedan till linjär tillväxt ett tag, och i slutändan saktar den ner när marknaden blir mättad.

- Vi kom på en ny metod: att använda matematiska modeller för att mäta lutningen på S-kurvan, det vill säga den maximala tillväxthastigheten som uppnås vid dess brantaste punkt. Det är ett helt nytt sätt att se på tillväxten av ny teknik, säger Jessica Jewell.

När forskarna analyserade de 60 största länderna fann forskarna att den maximala tillväxttakten för landbaserad vindkraft är i genomsnitt 0,8 procent av den totala elförsörjningen per år och 0,6 procent i genomsnitt för solenergi – mycket lägre än i IPCC:s scenarier.

Ihållande tillväxt snabbare än 2 procent per år för vindkraft och 1,5 procent för solenergi har bara skett i mindre länder som Portugal, Irland och Chile.

- Det är troligt att snabbare tillväxt är lättare att uppnå i mindre mer homogena länder, snarare än i stora olika system, säger Jessica Jewell.

Finns gränser för byggandet

- Bland större länder är det bara Tyskland som hittills har kunnat upprätthålla en tillväxt av landbaserad vindkraft jämförbar med median för klimatstabiliseringsscenarier. Med andra ord, för att hålla sig på rätt spår för klimatmålen borde hela världen bygga vindkraft lika snabbt som Tyskland byggt nyligen. Det kan finnas gränser för hur snabbt vind och sol kan byggas ut och därför bör vi systematiskt analysera genomförbarheten av andra klimatlösningar, särskilt för snabbväxande asiatiska ekonomier som Indien och Kina, säger Aleh Cherp, professor i miljö, Vetenskap och politik vid Centraleuropeiska universitetet och Lunds universitet.

Källa: Material av Chalmers tekniska högskola publicerad i The Science Today

Vindkraftsnytt, 14 september 2023

Vindkraften rekordproducerade i september – näst största kraftslaget

september 2023 stod vindkraften för 28 procent av Sveriges elproduktion, eller 3,03 terawattimmar (TWh).

September 2023 är andra månaden när vindkraften är det produktionsslag som producerar näst mest el i Sverige, efter vattenkraften. Första gången var i februari i år. Under september 2023 producerade vindkraften 3,03 TWh – en ökning från september förra året med 0,97 TWh. Svensk vindkraft har bidragit med mycket el hittills i år. Under årets första 9 månader har vindkraften producerat 25 TWh.

Vindkraftsproduktionen har ökat stadigt de senaste fem åren och behöver fortsätta växa när industrins elanvändning förväntas fördubblas till 2030. Vindkraften har en avgörande betydelse för elektrifieringen inom industrin eftersom den kan byggas ut snabbt och ge mycket el med konkurrenskraftigt pris. Elektrifiering av industri och transporter är avgörande för att Sverige ska kunna uppnå våra klimatmål.

Enligt Swecos analys är den långsiktiga pressen på årsmedelpriset 0,7 öre per kilowattimme (kWh) per tillkommande TWh = 0,7 öre*25 TWh = 17,5 öre/kWh. Det motsvarar 3 500 SEK för ett villahushåll som förbrukar 20 000 kWh.

Svensk Vindenergi, 5 oktober 2023

Vindkraften stöttar redan idag stabilitet i elnätet – kan och vill bidra än mer

Stabiliteten i elnätet är grundläggande i ett robust elsystem. När det svenska elsystemet moderniseras och ny elproduktion byggs ut uppstår ofrånkomligt nya behov. Den senaste tiden har Svenska kraftnät efterfrågat fler nedregleringsresurser, dvs. teknik som kan dra ner elproduktionen för att stötta stabiliteten i elnätet, och ser möjligheter för vindkraften att bidra ännu mer. Vindkraftsbranschen bidrar redan idag med

detta, samtidigt som det finns en stor vilja att bidra ännu mer, visar rapporter som Sweco har tagit fram på uppdrag av Svensk Vindenergi.

Svensk Vindenergi har låtit Sweco ta fram rapporter om den s.k. stödtjänstmarknaden, marknaden för tjänster som kan upprätthålla ett stabilt och robust elnät. De två rapporterna belyser hur vindkraften bidrar på dessa marknader redan idag och vilka möjligheter och hinder som branschen har att bidra på denna marknad. Rapporterna visar att vindkraftsbranschen redan nu bidrar på samtliga marknader för nedreglering. För att kunna ta nästa steg finns det behov av att höja kunskapen hos vindkraftsaktörer om stödtjänstmarknaden. Rapporterna lyfter också hinder för branschen att delta på marknaden mer än idag, så som en osäkerhet om vilka intäkter som kan genereras, att befintliga finansiella prissäkringsavtal (t.ex. PPA) kan begränsa deltagandet och att det kan krävas tekniska uppdateringar av befintliga vindkraftverk för att kunna delta.

Svenska kraftnät har senaste halvåret varit tydlig med att det råder brist på nedregleringsresurser i elnätet, särskilt de timmar då vindkraften står för en stor del av elproduktionen.

Rapporterna visar att vindkraftens möjlighet att delta i stödtjänstmarknaden förbättras framöver i och med Svenska kraftnäts kommande och planerade förändringar av marknaden. Det främsta intresset att bidra från vindkraftsbranschen är med stödtjänster för nedreglering (FCR-D ned och mFRR). Svenska kraftnät har dessutom specifikt efterfrågat mer vindkraft som deltar på mFRR-marknaden.

För att kraftsystemet ska fungera måste det hela tiden vara balans mellan produktion och förbrukning av el. Frekvensen är ett mått på och resultat av hur väl produktion och användning av el är i balans. Frekvensen i det nordiska synkronområdet balanseras mot en frekvens på 50,00 Hz.

Svenska kraftnät ansvarar därför för ett antal mark-

nader där elproducenter som vill bidra till stabiliteten och robustheten i elnätet kan lägga bud för att vid behov dra ner (nedreglera) eller skruva upp (uppreglera) sin elproduktion, t.ex. FCR-D ned, FCR-D upp och mFRR. Även elförbrukare kan delta på samtliga marknader.

Elsystemet är historiskt sett oftare i behov av nedreglering än uppreglering, både vad gäller antalet timmar och volym. Under de senaste månaderna i 2023 har allt fler timmar på dagen-före-marknaden för elpriset legat nära noll euro/megawattimme (MWh). Då är balansmarknaden extra känslig för extremt låga, eller negativa, reglerpriser och negativa obalanspriser eftersom det sker ytterst lite elproduktion när priset är lågt. Det leder i sin tur till färre nedregleringsbud.

[Rapporterna finns här.](#)

Svensk Vindenergi, 18 oktober 2023

H2 Green Steel samarbetar med Svea Vind Offshore

H2 Green Steel har skrivit en avsiktsförklaring med Svea Vind Offshore om samarbete kring ehandel och vätgasanvändning.

Avtalet innebär att H2 Green Steel ska köpa en stor del av den förnybara el man behöver från havsvindparken Bores Krona i Bottenviken utanför Piteå och Luleå skärgårdar.

För H2 Green Steel handlar det om att påskynda och möjliggöra för grön el till stålbolagets andra produktionsfas i den blivande fabriken i Boden.

- Grön el är avgörande för produktion av grön vätgas som möjliggör produktion av grönt stål. Därför är avtalet mellan H2 Green Steel och Svea Vind Offshore ett viktigt steg på vår resa till storskalig produktion av stål med nära-nollutsläpp, säger Luisa Orre, inköpschef på H2 Green Steel.

Svea Vind Offshores nordligaste havsvindpark Bores

Krona i Bottenviken ska bestå av 128 turbiner, 350 meter höga, som beräknas producera 12 terawattimmar förnybar el varje år.

- Vi är otroligt glada över samarbetet med H2 Green Steel som planerar för användning av grön el för att producera hållbara produkter i Sverige. Genom samarbete skapar vi förutsättningar för att både behålla och skapa arbetstillfällen, säger Mattias Wärn, medgrundare till Svea Vind Offshore. Bolaget utvecklar havsbaserad vindkraft och har nu 12 projekt i Sverige

H2 Green Steel räknar med att reducera koldioxidutsläppen med upp till 95 procent i sin nya produktionsprocess som tas i drift i slutet av 2025, jämfört med traditionell stålproduktion.

Affärer i Norr, 18 oktober 2023

OX2 och Nordkalk i samarbete om utveckling av e-bränsleproduktion på Gotland

OX2 och Nordkalk ska tillsammans utreda möjligheterna för produktion av e-bränsle. Det nya e-bränslet kan användas i Nordkalks egna anläggningar, till rederinäringen eller annan industri och bidra till att göra Gotland till ett nav för grön tillväxt och utveckling. Parterna inleder nu en förstudie.

Det nya e-bränslet kan användas för att ersätta fossila bränslen i Nordkalks produktion eller för att förädlas vidare till konstgödsel. Det kan också användas som fartygs-/fordonsbränsle. OX2 projekterar storskaliga havsbaserade vindparker utanför Gotland som kan bidra med den elektricitet och vätgas som krävs. OX2 är också aktiva inom utveckling av vätgasinfrastruktur och deltar bland annat i projekteringen av en vätgas-pipeline mellan Finland, Åland, Sverige och Tyskland.

I den förstudie som nu påbörjas ska parterna undersöka hur en anläggning kan planeras, hur platsen tas till vara på bästa sätt och hur Storugns hamn kan utvecklas.

- Det här är ett mycket spännande projekt- som kan bidra till tillväxt och skapa arbetstillfällen på Gotland. Vinden är en naturtillgång som kan användas för att ställa om till hållbara bränslen och utveckla ny industri, men även säkra att nuvarande industrier förblir konkurrenskraftiga i framtiden. Gotland har bättre förutsättningar än kanske någon annan plats i Sverige för den resan, säger Emelie Zakrisson, ansvarig för utvecklingen av havsbaserad vindkraft i Sverige, OX2.

- Samarbetet med OX2 är ett viktigt steg mot den övergripande visionen, Net-Zero genom e-bränsleproduktion samtidigt som det tillhandahåller en möjlig avsättning för våra CO2-avskiljningsanläggningar. Detta är inte bara i linje med vårt engagemang för hållbarhet och Net Zero, utan placerar också Gotland och Sverige som strategisk nyckelspelare i omställningen till hållbar och effektiv energianvändning inom inte bara vår bransch utan flera branscher, säger Ola Thuresson, Utvecklingsdirektör industri, Nordkalk.

OX2 utvecklar de havsbaserade vindparkerna Aurora, som ligger mellan Gotland och Öland och Pleione-Ran som ligger öster om Gotland. De bägge vindparkerna skulle tillsammans producera runt 37 TWh, vilket motsvarar en dryg fjärdedel av Sveriges totala elförbrukning. OX2 undersöker också möjligheterna att använda syrgasen som uppstår som en biprodukt vid vätgasproduktion till att syresätta Östersjön.

OX2, 31 oktober 2023

Vestas och DTEK förstärker Ukrainas gröna framtid med historiskt vindkraftsprojekt

Vestas, en ledande aktör inom vindkraft, och det ukrainska energiföretaget DTEK har nyligen undertecknat ett samförståndsavtal (MOU) om att bygga ut andra fasen av det storskaliga Tyligulska vindkraftsprojektet i södra Ukraina.

Avtalet markerar starten på bygget av den 384 MW

stora andra fasen av projektet, som ansluter sig till den framgångsrikt färdigställda första fasen om 114 MW som togs i drift våren 2023.

Henrik Andersen, VD för Vestas, uttrycker sin entusiasm:

- Vi är mycket glada över att utöka vårt partnerskap med DTEK och bygga Tyligulska-projektet för att stödja återuppbyggnaden av Ukrainas energisektor. Projektet blir verklighet under extraordinära omständigheter, och vi ser fram emot att arbeta med DTEK för att nå finansiell stängning. Infrastrukturprojekt av denna storlek i Ukraina kräver för närvarande ytterligare riskgarantier, och vi tror att stöd till ett så ambitiöst projekt kan återigen understryka EU:s stöd till Ukraina.

Maxim Timchenko, VD för DTEK, tillägger:

- Vi är glada att återigen arbeta med Vestas vid Tyligulska och tackar Henrik Andersen och teamet på Vestas för deras outtröttliga stöd, liksom Europeiska kommissionen och regeringarna i Danmark och Ukraina för deras ledarskap. Dagens samförståndsavtal är ett förtroendebevis för DTEK och Ukraina, och en signal om att vi och våra partners inte kommer att vänta på krigets slut för att investera i en grönare framtid.

Tyligulska vindkraftprojektets första och andra fas kommer tillsammans att ha en kapacitet på 498 MW med totalt 83 vindturbiner av typen V162-6.2 MW i 6.0 MW driftläge, vilket gör det till det största vindkraftprojektet i landet. Samarbetet mellan Vestas och DTEK går tillbaka till 2021 när den andra fasen av Tyligulska-projektet först tillkännagavs. När kriget bröt ut sattes projektet på paus, men med undertecknandet av MOU bekräftar parterna återigen sitt gemensamma åtagande och motståndskraft att fortsätta bygga ut förnybar energisektor i Ukraina.

Vid eventuell omvandling av avtalet till en fast och ovillkorlig order kommer Vestas att offentliggöra detta i enlighet med företagets riktlinjer för offentliggörande.

Vindkraftsnyheter, 5 december 2023